T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/159
KARAR NO : 2024/446
KARAR TR : 07/10/2024

ÖZET: 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu uyarınca verilen mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkinkararın iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı :H.K
Vekili : Av. N.S
Davalı : Kağızman Kaymakamlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Kağızman Kaymakamlığının 06/11/2023 tarih ve 21 sayılı idari yaptırım karar tutanağı ile davacının, 28/10/2023 tarihinde koruma kontrol faaliyetleri sırasında Günindi Genel Avlağında avlanırken yakalandığı, tüfeği kontrol edildiğinde haznesi iki fişek alacak şekilde sınırlandırılmadığı tespit edildiğinden, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun 6., 20., 24. ve 28. maddeleri uyarınca davacıya ait 411 PZ 12683 seri numaralı Browning B-80 yarı otomatik av tüfeğinin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilmiştir.

2. Davacı vekili, mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin kararın iptali istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. **Kağızman Sulh Ceza Hâkimliği 27/11/2023 tarih ve D.İş.2023/334 sayılı kararı**ile, başvuru ile ilgili olarak idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle, başvurunun görev yönünden reddine karar vermiş, karara itiraz edilmesi üzerine Kağızman Sulh Ceza Hâkimliği 15/12/2023 tarih ve D.İş.2023/353 sayılı kararı ile dosya içeriğine göre karada usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmadığından itiraz yerinde görülmediğinden dosya ve eklerinin itirazı incelemeye yetkili ve görevli Kars Sulh Ceza Hâkimliğine gönderilmesinekarar vermiş, Kars Sulh Ceza Hakimliği 22/12/2023 tarih ve D.İş. No. 2023/3700 sayılı kararı ile itirazın kesin olarak reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...İtiraz eden* H.K *'nin hakimliğimize sunmuş göndermiş olduğu 21/11/2023 havale tarihli itiraz dilekçesinde özetle: "1970 yılından bu yana avcılık sporu ile ilgilendiğini, bu faaliyetlerini tamamen yasal kurallar çerçevesinde sürdürdüğünü, avlanırken 35 yıldır aynı tüfeği kullandığını, 28 ekim 2023 günü Kağızman İlçesi Günindi Genel Avlak Bölgesinde misafir olarak kaldıkları yerden ayrılarak avlanma bölgesine yaklaştıklarını, bahsi geçen bölgede çobanların çoban köpeklerini tamamen serbest bıraktıklarım ve kendi av köpeklerine zarar verme ihtimaline binaen 2 avcı arkadaşının avlanmaya başlamadan önce bölgeyi gören hakim bir tepeye çıkarak yakın çevrede koyun sürüleri ve çoban köpekleri olup olmadığını kontrol etmek üzere kendilerinden ayrıldıklarını, kendilerinin arabanın yanında sohbet ettiklerini, av köpeklerinin aracın içerisindeki kulübesinde durduklarını, yani kendilerinin hiçbir şekilde ava başlamadıklarını, bu sırada orman memurlarının yanlarına gelerek kendilerden belgelerini ve ruhsatlarını isteyip kontrol ettiklerini, ruhsatını kontrol eden görevlinin silahın seri numarasına bakmak istediğini söyleyerek silahı aldığını ve kendisinden 3 adet fişek istediğini, fişekleri silahın haznesine yerleştirip doğruca kendi arabalarına götürüp kapıyı kapattığını, kendisine boşa yakın bir tutanak imzalatılıp bir örneğininde tarafına verilmediğini, görevli koruma memurlarının geldiğinde herhangi bir avlanma faaliyetinin söz konusu olmadığını, tüm bu sebeplerle itirazının kabulü ile haksız ve hukuki dayanaktan yoksun idari yaptırım kararının iptali ile ruhsatlı tüfeğinin tarafına*

iadesini saygıyla talep etmiştir."

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8. maddesinde yer alan "İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak İdarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; İdarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte İdarî yargı merciinde görülür. " şeklindeki düzenleme ile keza Uyuşmazlık Mahkemesinin idari para cezası ile birlikte aynı kişi ile ilgili olarak "tazminat" kararı verildiği bu hususun dava konusu edildiği durumlarda davaya bakma görevinin idari yargıya ait olduğuna dair 08/07/2019 tarihli ve 2019/313 Esas, 2019/406 sayılı kararı nazara alındığında, Sulh Ceza Hâkimliğince, esasa girilmeden anılan mevzuat hükmü ve Uyuşmazlık Mahkemesi kararı uyarınca görevli yargı yerinin idari yargı olması nedeniyle görevsizlik kararı verilmesi gerektiği... (Y7CD 2021/13700 Esas 2022/560 Karar)

Tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde, muterizin 06/11/2023 tarih ve 2023/21 sayılı mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına yapılan itirazda hukuka aykırılığı hususunda karar verme yetkisinin idari yargı olması sebebiyle başvurunun görev yönünden reddine ..."

4. Davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. **Kars İdare Mahkemesi 07/02/2024 tarih ve E.2024/62 sayılı kararı**ile, uyuşmazlığı çözmekte görevli yargı yerinin adli yargı mercileri olduğu sonucuna varıldığından, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden, Av/Orman Koruma Memurları tarafından tutulan 28.10.2023 tarihli tutanağa istinaden davacıya ait 1 adet Browning B-80 yarı otomatik seri no:411 PZ 12683 numaralı av tüfeğine el konulması işleminin ve anılan tutanağa istinaden 4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanununun 6.2.1. ve 24/1. maddeleri gereğince söz konusu silahın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine dair Kağızman Kaymakamlığının 06.11.2023 tarih ve 21 sayılı kararının iptali istemiyleKağızman Sulh Ceza Hakimliğinin 2023/334 Değişik İş sayılı dosyası ile açılan davada Kağızman Sulh Ceza Hakimliğince verilen 27.11.2023 tarih ve D.İş No:2023/334 sayılı kararı ile, "...Tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde, muterizin 06.11.2023 tarih ve 2023/11 sayılı mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına yapılan itirazda hukuka aykırılığı hususunda karar verme yetkisinin idari yargı olması sebebiyle başvurunun görev yönünden reddine..." gerekçesi ile davacının başvurusunun usulden reddine karar verildiği, anılan karara karşı yapılan itirazın da, Kars Sulh Ceza Hakimliği'nin 22.12.2023 tarih ve D.İş No:2023/3700 sayılı kararı ile reddine karar verilmesi nedeniyle Kağızman Sulh Ceza Hakimliğinin 27.11.2023 tarih ve D.İş No:2023/334 sayılı kararının kesinleştiği, bunun üzerine davacı tarafından Mahkememiz nezdinde bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, her ne kadarKağızman Sulh Ceza Hakimliğince verilen 03.05.2023 tarih ve D.İş No:2023/334 sayılı kararı ile, "muterizin 06.11.2023 tarih ve 2023/21 sayılı mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına yapılan itirazda hukuka aykırılığı hususunda karar verme yetkisinin idari yargı olması sebebiyle başvurunun görev yönünden reddine... " gerekçesi ile usulden reddine karar verilmiş ise de, Mahkememizde açılan işbu davaya ilişkin dava dilekçesinde, "Av/Orman Koruma Memurları tarafından tutulan 28.10.2023 tarihli tutanağa istinaden davacıya ait 1 adet Browning B-80 yarı otomatik seri no:411 PZ 12683 numaralı av tüfeğine el konulması işleminin ve anılan tutanağa istinaden 4915 Sayılı Kara Avcılığı Kanununun 6.2.1. ve 24/1. maddeleri gereğince söz konusu silahın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine dair Kağızman Kaymakamlığının 06.11.2023 tarih ve 21 sayılı kararının iptali" talep edildiği, 28.10.2023 tarihli el koyma tutanağı ile 06.11.2023 tarih ve 2023/21 sayılı mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden olduğu, 4915 sayılıKaraAvcılığı Kanunu'nda da mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır.

Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacak olması nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Yasa hükümleri dikkate

alınacağından, el koyma ve mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararına karşı açılan davanın görüm ve çözümünün Mahkememizin görevinde olmadığı, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca söz konusu bu davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır..."

6. Kars İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 4915 sayılıKara Avcılığı Kanunu'nun *"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun'un amacı; sürdürülebilir av ve yaban hayatı yönetimi için av ve yaban hayvanlarının doğal yaşam ortamları ile birlikte korunmalarını, geliştirilmelerini, avlanmalarının kontrol altına alınmasını, avcılığın düzenlenmesini, av kaynaklarının millî ekonomi açısından faydalı olacak şekilde değerlendirilmesini ve ilgili kamu ve özel hukuk tüzel kişileri ile işbirliğini sağlamaktır.

(Değişik ikinci fıkra: 23/1/2008-5728/505 md.) Bu Kanun av ve yaban hayvanlarını ve yaşama ortamlarını, bunların korunmasını ve geliştirilmesini, av ve yaban hayatı yönetimini, avlakların kurulması, işletilmesi ve işlettirilmesini, avcılığın, av turizminin, yaban hayvanlarının üretiminin, ticaretinin düzenlenmesini, toplumun bilinçlendirilmesini, avcıların eğitimini, av ve yaban hayatına ilişkin suç ve kabahatler ile bunların takibi ve cezalarını kapsar."

8. 4915 sayılı Kanun'un *"Avlanma esas ve usulleri"* başlıklı 6. maddesi şöyledir:

"Avlanma, avcılık belgesi ve avlanma izni almak şartıyla, yasalarla izin verilen silâh, araç ve eğitilmiş hayvanlarla, avlanma plânlarına veya Merkez Av Komisyonu kararlarına göre yapılır.

Zehirle avlanmak yasaktır. Haznesi iki fişek alacak şekilde sınırlandırılmamış otomatik, yarı otomatik, pompalı ve benzeri yivsiz av tüfekleri ile havalı tüfek ve tabancalar avda kullanılamaz. Eğitilmiş hayvanlarla ve mücadele kapsamında kullanım yeri, şekli ve özellikleri Merkez Av Komisyonunca belirlenecekler dışında kara, hava araçları ve yüzer araçlarla, ses, manyetik dalga, ışık yayan araç ve gereçler, canlı mühre, tuzak, kapan ve diğer benzeri araç, gereç ve usullerle avlanılamaz. Avda kullanımı Merkez Av Komisyonu kararı ile men edilen ses ve manyetik dalga yayan cihazlar, tuzak ve kapanlar ile benzeri araç ve gereçlerin pazar ve ticarethanelerde bulundurulması ve satışı yasaktır. Özellikleri Merkez Av Komisyonunca belirlenenlerin dışında gümeler kurulamaz ve bu gümelerde avlanılamaz.

Avlanan hayvanların taşınması ve avlanma gayesi dışında mücadele kapsamında ve kişilerin kendilerini, tarlalarını ve sürülerini korumak maksadıyla avlaklarda avcılık belgesi ve avlanma izni olmadan avlanmada kullanılan silâhları ve araçları taşıma veya köpek bulundurma ile eğitilmiş hayvanlarla ve avlanma zamanı dışında avlanma esasları Merkez Av Komisyonunca tespit edilir. Bu esas ve usullere aykırı şekilde avlanılamaz."

9. 4915 sayılı Kanun'un *"Suç ve kabahatlerin takibi"* başlıklı 20. maddesişöyledir:

"(Değişik: 23/1/2008-5728/506 md.)

Avcılığın kontrolü, av hayvanlarının korunması, av yasaklarının takibi ve bu Kanun'un 19 uncu maddesi kapsamında üretim yapan yerlerin denetimi Bakanlık ve Orman Genel Müdürlüğünce yapılır. 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu ile 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanunu hükümleri saklıdır.

Genel kolluk ile, av yasaklarının takibi ile görevli olan av koruma memurları ve saha bekçileri, bu Kanun'da belirtilen yasaklara aykırı hareket edenleri avlanmadan men etmeye, haklarında tutanak düzenlemeye; yasaklanan fiillerin konusunu oluşturan veya bu fiillerin işlenmesi suretiyle elde edilen canlı veya cansız hayvanlar ve bunların türevleri ile avlanmada kullanması veya avlaklarda, pazaryeri ve ticarethanelerde bulundurulması yasak olan eşya ve vasıtalara elkoymaya ve bu amaçla yakalamaya görevli ve yetkilidir. Av yasağına aykırı hareket edenler, olay yerinde gerekli tutanaklar düzenlendikten sonra derhal serbest bırakılır. Hüviyeti tespit edilemeyenler vakit geçirilmeksizin hüviyeti tespit edilebilecek en yakın köyün muhtar veya ihtiyar heyetine ve bunlarla da tespiti mümkün olmazsa en yakın zabıta merkezine götürülür ve Kabahatler Kanunu'nun 40 ıncı maddesine göre işlem yapılır. Görevli memurların bulunmadığı yerlerde, kır ve köy bekçileri ile köy muhtarları da aynı yetkiyi haizdir.

Elkonulan ve bulundurulması suç oluşturan silâhlar soruşturma evrakı ile birlikte Cumhuriyet başsavcılığına intikal ettirilir.

Canlı av hayvanları hemen, yaralı olanlar ise tedavi edildikten sonra doğaya salınır veya Türkiye'nin uluslararası sözleşmelerdeki taahhütleri de dikkate alınarak Bakanlıkça gerekli işlem yapılır.

Av koruma ve kontrollerinde Bakanlık görevlilerine veya güvenlik güçlerine gönüllü destek sağlamak üzere Bakanlıkça belirlenecek kişilere fahri av müfettişliği görev ve unvanı verilebilir. Fahri av müfettişleri; bu Kanun'a göre yasak avlanma sayılan fiilleri işleyenler hakkında işlem yapılması amacıyla Genel Müdürlükçe kendilerine verilen tutanağı düzenleyerek en geç bir hafta içinde en yakın orman idaresi birimine teslim etmek mecburiyetindedir. Fahri av müfettişlerinin seçimi, eğitimi, görev ve yetkileri ile çalışma esas ve usulleri Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Avcılar talep hâlinde av koruma memurlarına, saha bekçilerine, polis ve jandarma ile köy ve kır bekçilerine, köy muhtarı ve ihtiyar heyeti üyelerine avlanma belge ve izinleri ile avladıkları hayvanları

ibraz etmek zorundadırlar. Bu Kanun'a aykırılık oluşturan fiillerin ihbarında ve talep hâlinde takibinde köy ve kır bekçileri, köy muhtarı ve ihtiyar heyeti üyeleri av koruma memurlarına ve saha bekçilerine yardıma mecburdurlar.

Av koruma memurları ve saha bekçilerinden; Bakanlıkça lüzum görülecek olanlara, Cumhurbaşkanınca belirlenen silâhlar demirbaş olarak verilir. Av koruma memurları ve saha bekçileri bu Kanun'la kendilerine verilen görevlerini ifa sırasında silâhlarını 6831 sayılı Kanunun 78 inci maddesinde belirtilen hâllerde kullanabilirler.

Av koruma memurları görevlerini yaparken ilgili bakanlıkların görüşü alınarak, rengi ve biçimi Bakanlıkça tespit edilen resmî kıyafet giymek mecburiyetindedirler. Resmî kıyafetler, silâh, telsiz ve diğer teçhizat ile araç ve gereçler Bakanlıkça verilir."

10. 4915 sayılı Kanun'un *"Avlanma esaslarına uymama ve belgesiz avlanma "* başlıklı 24. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 23/1/2008-5728/510 md.)

6 ncı maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında sayılan zehirle avlanma hariç diğer yasaklara ve esaslara aykırı hareket edenlere her bir aykırılık için ayrı ayrı olmak üzere yüzelli Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Zehirle avlananlar, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve elli günden az olmamak üzere adlî para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, faillerin avcılık belgesi iptal edilir ve bir daha belge verilmez.

Bu Kanuna göre alınması gereken avcılık belgesini almadan avlananlara üçyüz Türk Lirası; avlanma izni olmadan avlananlara ise yüzelli Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Yabancı avcılık belgesi veya geçici avcılık belgesi almadan avlananlara bin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Avcılık belgesini ve avlanma izin belgesini yanında taşımadan avlananlara yirmi Türk Lirası idarî para cezası verilir."

11. 4915 sayılı Kanun'un *"Avdan men etme ve mülkiyetin kamuya geçirilmesi"* başlıklı 28. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 23/1/2008-5728/513 md.)

Bu Kanunla yasak edilen fiilleri işleyenler derhal avdan men edilir.

Bu Kanunun 20 nci maddesi kapsamında elkonulan av hayvanları ve türevleri ile sair eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine mahallî mülkî amir tarafından karar verilir.

Mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilen cansız av hayvanları ile, avlanan hayvanlardan elde edilen ürünler ve sair eşya Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından satılarak bedeli Döner Sermaye İşletmesine gelir kaydedilir.

Canlı olarak el konulan ve özel bakım ve tedaviye muhtaç olmayan av hayvanları, Bakanlık yetkilileri tarafından başka bir şekilde değerlendirilmesine karar verilmediği takdirde, doğal yaşama ortamlarında serbest bırakılır.

Bu madde hükümlerine göre mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilmiş olsa bile, yasak avlanma ile yaban hayatında ve ekosistemde meydana gelen tahribat ve eksilme nedeniyle hükmolunacak tazminat av hayvanı türlerine göre Bakanlıkça tespit edilen değerler üzerinden hesaplanır. Hükmolunan tazminat, Döner Sermaye İşletmesine gelir kaydedilir."

12. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

" (Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

13. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

14. 5326 sayılı Kanun'un *"Mülkiyetin kamuya geçirilmesi"* başlıklı 18. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatin konusunu oluşturan veya işlenmesi suretiyle elde edilen eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine, ancak kanunda açık hüküm bulunan hallerde karar verilebilir.

(2) Mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar, eşyanın;

a) Kullanılmaz hale getirilmesi,

b) Niteliğinin değiştirilmesi,

c) Ancak belli bir surette kullanılması,

Koşullarından birinin yerine getirilmesine bağlı olarak belli bir süre geciktirilebilir. Belirlenen süre zarfında koşulun yerine getirilmemesi halinde eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

(3) Mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar kesinleşinceye kadar ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından eşyaya elkonulabileceği gibi; eşya, kişilerin muhafazasına da bırakılabilir.

(4) Eşyanın mülkiyeti, kanunda açık hüküm bulunan hallerde ilgili kamu kurum ve kuruluşuna, aksi takdirde Devlete geçer.

(5) Eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilebilmesi için fail hakkında idari para cezası veya başka bir idari yaptırım kararı verilmiş olması şart değildir.

(6) Kaim değerin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine de karar verilebilir.

(7) Mülkiyeti kamuya geçirilen eşya, başka suretle değerlendirilmesi mümkün olmazsa imha edilir.

(8) Mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar, kesinleşmesi halinde yerine getirilir"

15. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararınakarşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Seyfi HAN, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/10/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

17. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

18. Dava davacının, haznesi iki fişek alacak şekilde sınırlandırma yapmadan pompalı yivsiz av tüfeğini yasadışı avda kullandığından bahisle, 4915 sayılı Kanun'un 20. ve 28. maddeleri uyarınca verilen av tüfeğinin mülkiyetinin kamuya geçirilmesi kararının iptali istemiyle açılmıştır.

19. Dava dosyasının incelenmesinden, davacıya aynı olayla ilgili idari para cezası daverildiği ve davacının ayrıca bu cezaya itiraz ettiğianlaşılmıştır.

20. Yukarıda belirtilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

21. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 4915 sayılı Kanun'da da mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır.

22. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

23. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Kars İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile Kağızman Sulh Ceza Hâkimliğinin 27/11/2023 tarih ve D.İş.2023/334 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Kars İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Kağızman Sulh Ceza Hâkimliğinin 27/11/2023 tarih ve D.İş.2023/334 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/10/2024 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Doğan	Eyüp	Seyfi
YAŞAR	AĞIRMAN	SARICALAR	HAN

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN